ANUL I. — No. 6. 20 BANI NUMĂRUL DUMINICĂ, 24 OCTOMBRE 1904

FURNICA

APARE ODATA PE SAPTAMANA

ABONAMENTE: Pe un an 10 lei / Şase luni 5 / Plata abonamentului înainte.

G. RANETTI — N. D. ŢĂRANU

ANUNŢURILE SE PRIMESC DUPĂ INVOIALĂ
ADRESA:
Revista „FURNICA“ Bucureşti

Desen de *N. Petrescu.*

Magul de la Câmpina

www.dacoromanica.ro

SĂPTĂMÎNA BANCHETELOR

Săptămîna care a trecut a fost o săptămînă care a petrecut. Banchetele s'aŭ ţinut lanţ de Luni şi pînă Duminică. La punerea pietrei fundamentale a sanatoriuluĭ de tuberculoşi de la Filaret, banchet, unde s'a închinat în sănătatea tuturor, numaĭ în a bieţilor ofticoşi nu. Congresul Agronomilor s'a încheiat printr'un banchet la Iordache, unde reprezentanţiĭ ştiinţeĭ celeĭ maĭ moderne aŭ consumat vinurile cele maĭ ruginite şi, pentru ca contrastul să fie complect, d. Nicoleanu, unul dintre valoroşiĭ viticultorĭ romînĭ, a băut numaĭ apă minerală! Ruşine! (de treĭ orĭ). Am maĭ avut apoĭ, în cursul săptămîneĭ trecute, banchetul veterinarilor, banchetul pentru a douăzecea aniversare a promoţieĭ şcoaleĭ de ofiţerĭ din 1884, banchetul dat de d. Găitan, mare agricultor din Ianca, în onoarea d luĭ V. Lascăr, banchetul ocazionat de inaugurarea nouluĭ palat administrativ din Constanţa, etc., etc.

Romînul este eminamente banchetofil. Dacă 'şĭ cumpără o pălărie nouă care l-a costat zece leĭ, el dă un banchet de cel puţin un pol, dacă nevasta-ĭ face un copil dă banchet, dacă-ĭ moare o rudă bogată dă un banchet, dacă pierde orĭ cîştigă un proces iarăşĭ banchet; într'un cuvînt, supărarea ca şi bucuria sunt pentru un bun Romîn motive obligatoare spre a da un banchet. Genul oratoric care înfloreşte maĭ mult în ţara noastră este acela al toastelor şi, dacă pînă acum n'am văzut publicîndu-se în volum de cît discursurile d lor Maiorescu orĭ Tache Ionescu, să nu ne prindă mirarea cînd vom zări mîine la vitrinele librăriilor o carte cu următorul titlu: „Toastele pronunţate de d. Popescu în diferite ocaziunĭ solemne".

Nicăerĭ nu se mănîncă maĭ scump şi maĭ prost de cît la un banchet de gală. Maĭ întîĭ, nu mănîncă omul ce-ĭ place, de oare-ce menu-ul consacrat prin uz oficial este aproape stereotip la toate banchetele şi combinat ast-fel încît să provoace indigestie chiar unuĭ popă.

Şi ca să dovedesc că la un banchet cineva este silit să mănînce ce nu-ĭ place, e destul să spun că nefericitul e dator să maĭ înghită şi o cantitate respectabilă de toaste, foarte puţin respectabile în general.

Veterinarĭ, agronomĭ, protectorĭ aĭ ofticoşilor Romînĭ, şi voĭ toţĭ carĭ v'aţĭ părăsit într'o noapte tihna meseĭ de acasă, aţĭ plătit 20 de leĭ un tacîm, v'aţĭ încorsetat în frac şi aţĭ ascultat saŭ aţĭ ridicat toaste, fiţĭ încredinţaţĭ că bunul Dumnezeŭ vă va face rabat de 90% asupra păcatelor voastre.

Dar expirata săptămînă a banchetelor a fost adevărată săptămînă a patimilor, cu deosebire pentru o anumită categorie de muritorĭ. Uniĭ miniştri şi unele înalte personagiĭ oficiale, carĭ aŭ trebuit să ia parte maĭ la toate aceste banchete, meritä să fie trecuţĭ în rîndurile martirilor, cînd d-niĭ Sturdza şi Poni vor termina reforma calendaruluĭ cu care se îndeletnicesc. Ceĭ carĭ aŭ ridicat toaste la banchetele pomenite aŭ lăudat fie inima, fie inteligenţa, fie talentul, fie caracterul acestor simandicoase persoane. Eŭ unul aş fi adus omagiul meŭ de admiraţiune stomacurilor lor. Din ce metal or fi stomacurile d-lor Sturdza şi Lascar carĭ aŭ rezistat vitejeşte la indigestia care i-aŭ expus săptămîna trecută înaltele demnităţĭ ce ocupă în stat?

Dar, în definitiv, trebue să ne bucure această pletoră de banchete. Comerţul romîn prosperează: cîştigă birtaşiĭ şi, maĭ cu seamă, spiţeriĭ carĭ, a doua zi după banchet, fac de sigur mare dever.

Tarascon

La examenul de sergenţĭ de oraş

— De cîţĭ aniĭ eştĭ în serviciŭ?
— Să fie vr'o treĭ-şi-şease de aniĭ.
— Şi n'aĭ fost decorat?
— Trăiţĭ, domnule inspector, nu. Cînd a fost să mă dicoreze am fost dat afară.

IN BOVINO VERITAS!

«Spuneţĭ, domnilor veterinarĭ, ţăranuluĭ, că şi noĭ iubim boiĭ săĭ şi că vom îngriji de eĭ ca de noĭ înşine!»
(Din toastul d-luĭ V. Lascăr la banchetul veterinarilor).

Oamenii, în dulcea ţară romînească,
Aŭ scăpat, firește, de orice nevoĭ;
Să-ĭ lăsăm d'acuma ca'n raiŭ să trăiască...
Să 'ngrijim de boĭ!

Statul să creeze marĭ restaurante,
Să pască pe gratis şi să bea 'ntre eĭ;
Statul să dea burse şi chiar guvernante
Junilor viţeĭ.

Vacile să aibă frizeriĭ şi modiste,
Pentru ca juncaniĭ fercheşi şi burlaci,
Flirtînd, să nu poată la bal să reziste
Cucoanelor vacĭ.

Statul pentru oameni a făcut, se ştie,
Tot ce poate face un guvern de soĭ;
D'acum înnainte fericiţi să fie
Şi iubiţiĭ boĭ.

Căci poate, cînd dînşiĭ or să se cioplească,
Boĭ bătrînĭ, văcuţe şi tineri juncani,
Poate că eĭ numaĭ or să 'şĭ amintească...
C'avem şi ţăranĭ!

Notty.

DOMNUL DIN OGLINDA

In ziua de Marţĭ 19 Octombrie împlineam 29 de aniĭ.

Dimineaţa, zîmbeam voios în faţa oglinziĭ, înnodîndu-mĭ cravata, şi mĕ desfătam gîndindu-mĕ la petrecerea pe care o orînduisem seara, spre a-mĭ sărbători aniversarea, mĕ bucuram dinainte de plăcerea ce o să fac iubiţilor meĭ prieteni ospătîndu-ĭ din belşug şi pe gustul fiecăruia, ba chiar—mărturisesc ruşinat—înseilam în minte ciorna vorbelor ce trebuia să răspund la inimoasele lor închinărĭ de pahare.

Deodată, tocmaĭ cînd funda era gata şi înfipsesem acul ca s'o prind scăpaiŭ mîinile în jos şi îmĭ pironiiŭ ochiĭ uimiţĭ spre oglindă. Ciudată vedenie! Mi se păruse că luciul oglinziĭ reflectase un chip care semăna ninunat cu mine, dar totuşi nu era al meŭ. Obrajiĭ meĭ eraŭ roşiĭ şi plinĭ de sănătate, celălalt părea ca o figurină de ipsos peste care vremea a aşternut o patină gălbuie; eŭ surîdeam, buzele geamănuluĭ meŭ se strîngeaŭ făcînd la colţurile gurii o cută de silă amară; în privirea mea scînteia voluptatea de a trăi, în privirile celuĭ d'al doilea eŭ d'abia maĭ licărea o rază palidă de nemărginită melancolie.

Ce stranie halucinaţie!... Şi ca să mă încredinţez că sunt victima uneĭ amăgirĭ a ochilor, mĕ siliiŭ să zîmbesc şi maĭ mult, şi maĭ vesel... In oglindă: urîţenia tristă a unuĭ rînjet şi a uneĭ strîmbăturĭ... Fără îndoială, oglinda e murdară! Suflu peste ea, o aburesc, vreaŭ s'o şterg cu batista... Par'că a fost o vrăjitorie! Par'că Dumnezeŭ orĭ Diavolul a dat suflăreĭ mele putere creatoare de viaţă, căci în clipa aceea un rîs ironic mĕ 'ngheţă, mă înlemnĭ pe scaun. Pînă să 'mĭ viŭ în fire, jalnica mea caricatură răsfrîntă de oglindă îmĭ vorbi cu un glas—glasul meŭ!—dar un glas batjocoritor, un glas ostenit ca şi cum ar fi venit din fundul pămîntuluĭ:

— Eştĭ vesel, tinere? Faci chef fiind că împlineştĭ 29 de aniĭ? Dă'mĭ voe să nu te felicit. Eştĭ un nerod ca şi ceĭ-l'alţĭ semenĭ aĭ tăĭ de pe pămînt carĭ socotesc fie-care aniversare a naşterĭĭ lor drept un eveniment fericit; pe cînd, dacă pe lîngă inteligenţa lor firească de oameni ar avea în plus numaĭ dramul de deşteptăciune al uneĭ gîştĭ, ar trebui să fie mîhniţĭ şi să plîngă de cîte-orĭ reapare în calendar ziua ce arată că s'a scurs încă un an de cînd aŭ zărit întîĭ soarele... Ţĭ-am zis «tinere» adineaorĭ. Fă 'mĭ o plecăciune adîncă pentru acest compliment. Anul viitor n'o să 'ţĭ 'l maĭ fac, cu toate că tu n'o să 'ţĭ maĭ mărturiseşti vîrsta cu sinceritatea cu care azĭ îmĭ spuĭ că eştĭ de 29 de aniĭ. Zeflemisiţĭ pe femeĭ că 'şĭ ascund etatea. De la treĭ-zecĭ de aniĭ în sus — nu maĭ protesta de geaba! — şi vouă bărbaţilor vă vine greŭ să vă daţĭ în vileag actul de botez. Pe mine însă n'o să mă înşeli, pentru că eŭ sînt...

www.dacoromanica.ro

— Eşti ?...

— Sînt însuşi sufletul tău. Văd mai mult şi văd mai departe de cît slaba voastră vedere pămîntească. Uite, aŭ şi început să'ţi răsară fire albe 'n păr! Iţi plac, hai? Îi asemueşti cu fina nuanţă de pudră ce înfrumuseţează peruca blondă a unuĭ paj medieval? Ceea-ce numiţi voĭ cochetărie, în lumea noastră a sufletelor se chiamă îngîmfare prostească. Nu, tinere, periĭ-aceia albĭ nu sunt ghioceiĭ vestitorĭ aĭ primăvereĭ, ci primiĭ fulgĭ de zăpadă carĭ ofilesc florile,—sărmanele florĭ ale inimeĭ omeneştĭ carĭ niciodată nu maĭ renasc ca florile cîmpuluĭ!... O aniversare, dragul meŭ, este o împrejurare foarte supărătoare. Este un *memento mori*. A! aş înţelege să jubileză la aniversarea ta, dacă Dumnezeŭ ar fi rînduit lucrurile ast-fel ca la naştere omul să înceapă prin a avea o sută de anĭ şi, pe urmă, vîrsta luĭ să descrească an cu an, pînă în clipa cînd transformîndu-se în prunc de leagăn, 'şi-ar da duhul, senin, curat, neştiutor ca un înger, desmerdat de un «nani-nani» al dulceĭ mume care veghează... Dar tu,— nenorocit veştmînt de humă al meŭ, care sînt sufletul tău vecinic, — tu şi toţi ceĭ din regnul animal ca tine, serbînd o aniversare, vă serbaţi nimicnicia, apropierea voastră de moarte.. Aĭ văzut vr'un proprietar aşa de idiot în cît să dea cîte un banchet de cîte orĭ se surpă o bucată de zid din casele luĭ ce se ruinează an cu an ?!...

Dar, domnule suflet, — îndrăzniiŭ în sfîrşit să îngîn eŭ, maĭ desmeticit puţin din uluiala ce 'mĭ pricinuise primele vorbe ale bizaruluĭ geamăn din oglindă, dar eŭ cred că şi bătrîneţea are farmecul şi privilegiile eĭ, carĭ...

— Nu sfîrşi caraghiozlîcul, căcĭ îl cunosc! Ha-ha-ha-ha! farmecul şi privilegiile bătrîneţeĭ! Ştiŭ că există prin cărţile voastre asemenea născocire neghioabă, parigorie a slabelor voastre minţi! Iasă'ţi din cap iluzia-asta, tinere! Minciună că părul alb e respectat! Cînd vremea descolorează părul cuiva, voĭ vă bateţi joc de moşneag, îl judecaţi de pe ce arată, nu ţineţi socoteală de ce-a muncit şi ce-a făcut cînd era şi dînsul voinic ca voĭ!..

Onoare bătrînilor carĭ 'şi cănesc părul şi carĭ maĭ întîrzie ast fel desconsiderarea ce voĭ aruncaţi pletelor ninse de timp!

Aceştia sunt oameni deştepţi, carĭ 'şi daŭ seama de vremea 'n care trăesc... Vreĭ să 'mĭ maĭ obiectezĭ că bătrînii, văzînd, auzind şi pătind multe în scurgerea anilor, sunt maĭ înţelepţi, decĭ superiorĭ tinerilor uşuratecĭ? Aşa ar fi să fie Eĭ strîng în mare cătăţime recoltă de folositoare învăţăturĭ.

Dar unde le strîng toate aceste frumoase roade, bieţiĭ de eĭ? Magaziile minţeĭ lor sunt dărăpănate, viforul nimicitor al ierneĭ vieţeĭ le spulberă, le strică, le prăpădeşte. A, dacă admirabila recoltă ar putea s'o păstreze în magaziile pe carĭ le aveaŭ la 29 de anĭ!... Tu care astăzĭ simţĭ că-ţĭ curge prin vine, fierbinte ca lava, seva generoasă a tinereţeĭ, nu te gîndeştĭ de loc la desgustul şi oboseala dureroasă pe care trupul şi cugetarea ta le vor resimţĭ peste cîţĭ-va anĭ, la chinul neputinţeĭ de a te maĭ bucura de existenţă?... La masa ta de lucru, tu visezĭ, şi încrezător în forţa talentuluĭ tău îţĭ închipuĭ că, mînjind cu cerneală neagră visurile ce te încîntă, vor rămîne pe hîrtie tot azurĭĭ, aşa cum le-aĭ rupt făşiĭ din cerul ideal către care gîndul îndrăzneţ ţi se înnalţă. Putea-veĭ maĭ tîrziŭ să-ţĭ păstrezĭ aceeaşĭ iluzie îmbărbătătoare? Cînd mîna-ţĭ va tremura pe condeiŭ, cînd te veĭ şti părăsit şi nesocotit de publicul cititor — femeiuşcă nestatornică pe care un capriciŭ o va arunca în braţele altuia, — cu ce vlagă şi cu ce insufleţire veĭ maĭ scrie tu?... Cînd, în sfîrşit, reumatismele...

... Nu l'am maĭ putut lăsa să continue. Cu un gest brusc, am dat oglinda la o parte. Mi-am înnodat cravata fără ajutorul eĭ, la întîmplare, alandala. Pînă seara am uitat această fantastică întîmplare. Am petrecut de minune. E drept că în faţă 'mĭ aşezasem un pahar, nu o oglindă. Sticla paharuluĭ nu 'mĭ a reflectat ca sticla oglindeĭ acea fantomatică imagine a unuĭ alt eŭ cicălitor şi hursuz. Din potrivă, mi-a oglindit nişte obrajĭ şi maĭ roşiĭ ca în realitate... şi ce nas! Dar, cu toate astea, par'că 'mĭ-e frică să maĭ daŭ ochĭ la aniversarea viitoare cu domnul sufletul meŭ, care presimt cum mă pîndeşte ascuns în oglindă să 'mĭ facă bilanţul perilor albĭ carĭ 'mĭ vor maĭ miji pîn'atuncĭ...

George Ranetti

O SOCIETATE COOPERATIVA

O tovărăşie eĭ treĭ aŭ format:
Un medic, un sculptor şi un avocat;
Cooperativa merge minunat.
Şi cum să nu fie mulţumit clientul?
Doctoru'l dă gata 'ntiiŭ cu *tratamentul*,
Avocatu-ĭ face 'n grabă *testamentul*,
Sculptoru-ĭ lucrează în bronz *monumentul*.

Coco

UN POPĂ DIRECTOR DE OPERĂ

Denunţăm I. P. S. S. Mitropolituluĭ Primat cazul de nemaĭ pomenită imoralitate pe care desenatorul nostru l'a schiţat maĭ sus Un popă director de operă, un popă care dansează cancanul cu cuvioasele mironosiţe din balet, un popă care a înlocuit pe *pa-vo-ga-di-che-zo-ni-pa* prin *do-re-mi-fa-sol-la-si-do*, axionul şi cheruvicul prin *Ballo in maschera* şi alte mascaralîcurĭ catolice! E un sacrilegiŭ extra-ordinar! Nicĭ odată nu s'a văzut un prelat care să profaneze în mod maĭ cutezător darul preoţieĭ. Pentru greşelĭ de o mie de orĭ maĭ micĭ ca acele comise de cuviosul Popa Miclescu, mitropolitul Ghenadie a fost caterisit, trimes în surghium la Căldăruşanĭ şi cît p'aci a lipsit ca venerabila-ĭ barbă să facă cunoştinţă cu briciul luĭ Damocles.

Pentru a nu fi recunoscut, Popa de la Operă 'şi-a lepădat anteriul şi s'a deghizat în haine civile. Sperăm însă că acest artificiŭ nu-ĭ va servi la nimic şi că în cea maĭ apropiată şedinţă Sf. Sinod va pune capăt unuĭ scandal care aruncă tulburare în sufletele creştinilor ortodocşĭ.

Facem această denunţare cu inima sdrobită de durere, de oare-ce cucernicul Popa Miclescu ne e personal simpatic, dar trebuie să punem maĭ presus de orĭ-ce interesele clerulu'.

Maĭ înţelegem la urma-urmeĭ un profesor de zoologie director la Teatrul Naţional, dar opinia publică refuză să conceapă un popă director la operă, ba încă — ce e maĭ grav — un preot ortodox la o operă italiană papistaşă.

Locul popeĭ e în altar, nu între culise, unde Diavolul îmbrăcînd îmbrăţişarea unor făpturĭ desbrăcate, împinge sufletul la pierzanie şi păcătoasa carne la spurcăciune. Datoria popeĭ e să cînte «Doamne Miluieşte» nu «Mi parlate d'amor»

Caiafa

www.dacoromanica.ro

SCRISOAREA UNUI MĂCELAR

— Către d. Jocu, cu ocazia banchetului veterinarilor, dat la Capşa —

Bine, Dom'le Jocu,
Bată-te norocu,
Care va să zică
Cînd e la adică
Vă faceţi şi voi
La Capşa ciocoi?
Apăi dumneata
Pă la Zaana
Trebue s'aduci
Pă vitirinari,
Printre măcelari,
Nu să ne traduci!
Să vă dăm noi, neică,
O curea, o fleică,
Muşchiuri, antricoate,
Cum nu să mai poate,
D'alea dă berbeci,
Pastramă, ghivece;
Ş'aşa să petreci,
Nu cu consomeuri,
Potaje, pateuri,
Ce'ţi strică stomacu,
Inghiţi-le-ar dracu...
Ş'aţi făcut ş'o festă
Că 'mbrăcară'ţi fracu,
Voi ce altă dată
Vă lăsaţi în vestă
Ca s'o faceţi lată!
Sa ştii Dom'le Jocu
Că nici pîn'la anu
N'o să'mi vărs tot focu,
Că cu viteranu
Domnu Ionescu,
Alde-Alexandrescu,
Gr. Constantinescu
Şi cu chir Timuş,
Afront ne făcuşi!

Kiriak Napadarjan

MOŞI PE GROŞI

DORINŢĂ IMPOSIBILA

De cîteori ieşea de la atelier, cu geanta 'n care 'şi păstra uneltele lucrului într'o mînă, ţinîndu-şi cu cea-l'altă rochia, de şi nu i se atingea de pămînt, călcînd uşor ca o pasăre, în tot-d'a-una repede şi fără să se uite în dreapta or în stînga, trebuia să se găsească vr'unul doui saŭ mai mulţi cari s'o urmărească, să-i facă complimente nevinovate saŭ propuneri vice-versa, să-i ofere inima saŭ o plimbare la şosea, un bilet dulce saŭ cîte-va albastre, — după vîrstă, temperamentul şi mai cu seamă mijloacele celor atraşi de formele tinerei fete.

Căci era în adevăr fermecătoare. Ochi, păr, buze, talie, şolduri etc., — putea servi de model artistului cel mai pretenţios, toate formaŭ o armonie după care trecătoarele se uitaŭ cu gelozie, trecătorii cu rîvnă.

Liceani, studenţi, ofiţeri, copişti, funcţionăraşi, senatori, juni şi bătrîni burghezi şi seniori, rînd pe rînd, îşi regulaseră paşii, hrănind speranţe seducătoare ca şi aceea care le inspira, după aceia a tinerei lucrătoare, care 'şi vedea de drum călcînd uşor ca o pasăre, în tot-d'a-una repede, fără să întoarcă ochii spre dreapta saŭ stînga. I se şoptiseră în auz mai multe vorbe galante de cîte se rostesc într'un an într'un salon «mondain»; făgăduieli mai numeroase ca cele debitate într'o campanie electorală, — dar nimeni nu se putea făli că ar fi obţinut vr'o dată un răspuns, fie el compus numai dintr'o silabă.

Madrigalele n'aveaŭ nici un ecoŭ, ofertele nici un succes, — toate stăruinţele se loveaŭ ca de o stîncă, de o indiferenţă rece ca o dimineaţă de iarnă. In cele din urmă insu cesele tuturor provocară o apropiere între cei cari se întîlneaŭ de multe ori, în aceeaşi cursă, pe aceeaşi pistă, ca să zic aşa. Nici chiar nu era ca vre unul s'ajungă la potoŭ. Se făcură pariuri pe numărul de cuvinte ce unul saŭ altul avea să obţie în ce e din urmă ca răspuns. Pariurile însă căderaŭ de la sine, căci nu putea cîştiga nimeni. Ast-fel, puţin cîte puţin. pînă şi cei mai tenaci renunţară, — afară de unul.

Era un tînăr sfios ca o fată — fără pension, — cu privirea tristă, cu îmbrăcămintea modestă. O aştepta în tot-d'a-una aproape de casă, unde şiragul celor l'alţi adoratori nu se arăta, căci se risipea în drum. — şi se mulţumea numai să treacă pe lîngă dînsa, privind-o lung şi cu înţeles. Şi curios! Dintre toţi frumoasa lucrătoare nu-l remarca de cît pe acesta, — şi dacă nici dînsul nu putea spune că obţinuse un cuvînt, — cel puţin avea regula, cîte o privire din acelea care spun mai mult cît un volum de 300 pagini.

Cînd văzu că a rămas singur, că floarea saŭ fructul mult rîvnit nu-i mai este disputat de nimeni, tînărul sfios se declară student, deveni cu alte vorbe îndrăsneţ. Şi de la ochi trecu la vorbe; în loc de casă o aştepta lîngă atelier şi o conducea aproape tot drumul înşirînd tot vocabularul pe care dragostea îl inspiră chiar celor mai puţin elocinţi.

Iar fermecătoarea îl privea cu ochii ei mari, negri, vorbăreţi, — dar nu răspundea nici un cuvînt şi la despărţire îi lăsa să-i strîngă mîna, ba chiar să o sărute.

Intr'o seară, seară de vară, cu lună plină, seara senină şi dulce, tînărul amorezat se aventură, după ce se încurajase cu cîte-va păhăruţe de coniac, pe strada iubitei lui... Ce bucurie îl năvăli cînd o zări în poartă! Salută. — ea îi făcu semn să se oprească. Şi atunci într'un avînt de dor, de dragoste nestăpînită, el îi luă mîinile.. Cu un potop de vorbe îi înşiră iarăşi cîte 'n soare şi cîte 'n lună despre iubirea lui. Neclintita ei tăcere îi dete curaj şi atrăgînd-o încet spre dînsul, o luă în braţe, sărutînd-o cu patimă pe ochi, pe obraji, pe buze...

— Spune-mi, spune-mi că mă iubeşti.

O vorbă, numai una! Imi daŭ viaţa pentru un cuvînt al tăŭ. Mi-e dor să-ţi auz glasul care trebue să fie tot atît de gingaş ca privirea ta dulce, ca obrazul tăŭ trandafiriŭ... Spune mi, te rog...

Dar fata, înălţată de manifestaţiile prea exuberante ale aceluĭ fierbinte amor, se smulse din braţele luĭ, îl împinse uşor în stradă, închise poarta şi dispăru, fără să fi rostit vr'un cuvînt, fără ca să i se fi auzit glasul, căci încîntătoarea fată era.... mută!...

Moş Costache

TEORIA LA CAZARMĂ

Iarna, cînd e timpul urît afară saŭ prea ger, instrucţia e înlocuită cu teoria în cameră. Vine căpitanul, comandantul companiei, se aşează pe un pat lîngă soba din cancelarie şi dă ordin sergentului major să strîngă oamenii la şcoală.

La opt fix, încep «cursurile».

D. sergent major timp de două ceasuri a povestit cu de-amănuntul despre arma Manlicher, arma Martini, dînd explicaţii cuvenite asupra «învelitoarei albe», de chipiŭ, pîntecar de serviciŭ, etc., etc. Iată-l ajuns la «religie».

Cum să înceapă?

De sigur, gîndeşte el, că trebue mai întîiŭ să spue cine a făcut pămîntul şi toate cîte vedem înaintea noastră — cazarma chiar.

Tuşeşte. . dă drumul glasului:

— Băeţi, pămîntul şi toate ce le vedeţi voi le-a făcut Dumnezeŭ!

Ştiţi voi cine-i Dumnezeŭ?

Un recrut se scoală par'că ar fi fost întrebat. Tuşeşte şi el puţin, dă din umeri, apleacă capul, întinde gîtul...

— Dumnezeŭ, să trăiţi don sergent major, este Dumnezeŭ!

— Stai jos, prostule; dacă nu ştii, la ce te mai scoli?

Ascultaţi la mine:

Dumnezeŭ este o fiinţă supremă, care se compune din trei părţi: Tatăl, Fiul şi Sfîntul Duh. — Aţi înţeles ori nu?

— Da, don sergent major!

— Şi ca să vă explic mai bine, uitaţi-vă la şeapca asta. O vedeţi?

— Vedem! trăiţi don sergent major.

— Ea se compune din cozoroc, faţă şi căptuşeală; şi toate fac una, o şeapcă. Aţi înţeles ori ba?

— Da, să trăiţi.

— Ei bine, dacă aţi înţeles, spune tu, Stan Ion, ce este Dumnezeŭ?

Stan se scoală scurt — par'că l'a înţepat cine-va. După ce înghite de cîte-va ori în sec, răspunde:

— Dumnezeŭ este o şeapcă care se compune din cozoroc, faţă şi căptuşeală.

— Bine. Stai jos.

— Să trăiţi!

Neştef

www.dacoromanica.ro

Pictorul Pătrașcu, portret făcut de el însuși. Ceea ce însemnează că Pătrașcu e, în acelaș timp, și tatăl și fiul operelor sale.

GLUME SERIOASE

CE ESTE AMORUL?

Ce este amorul?

Pare că vă văd zîmbind de naivitatea acestei întrebări. Căci se pun doar asemeni chestiuni, mai vechi ca hainele de la telalî, mai cunoscute ca «principiile» unei «republicane»? Oare de cînd dintr'o coastă a noastră fu să fie creată aceea căreia tot noi îi dăm ceea ce avem mai prețios, din primele zile ale existenței cu alte vorbe, nu s'a stabilit prin fapt ceea ce s'a determinat mai apoi și în definiție? Și aci—și poate mai bine ca în multe altele—bătrînul principiu: exemplul naște regula, a avut o completă îndreptățire și ast-fel chestia aceasta fu tratată pe toate fețele, din timpurile cele mai depărtate, din epoca de lemn și pînă la cea a electricității și cauciucului.

Este o problemă — dacă mai poate fi numită ast-fel — în care fundamentalul principiu al evoluțiunei și civilizației a avut și are o permanentă consacrare: tinerii trec totdeauna înaintea bătrînilor! Elevul aplicat din cea mai fragedă adolescență acestui studiu creator și recreator, cu o stăruință ce stă în raport invers cu aceea depusă pentru cele-l'alte «științe»,—în scurt timp devine mai «versat» de cît profesorul încărunțit, care simte cu amărăciune că legile progresului sunt mai îndărătnice de cît o soacră.

...*Ce este amorul?* Dar nici o elevă din clasa I de externat nu-ți va mai răspunde «substantiv de genul neutru» — de ambe sexe am zice noi — ci-și va pleca ochii, roșindu-se,—drept cel mai elocuent răspuns... Un subiect la a cărui examinare, nu se va putea auzi de sigur cunoscutul: «Nu sînt preparat»,—ci doar cel mult un «Nu *mai* sînt...»,—din partea celor îmbătrîniți în luptă și studii, și cari aŭ ajuns să se mulțumească numai cu sînul patriei.

* * *

Dar atunci s'ar cădea să se spue: dacă e vorba de un lucru pe care nu-l ignorează poate de cît rari, cari în materie de sex umblă—ca foarte mulți în trebile politice—în două luntri, ce rost mai are întrebarea de mai sus? Aci e chestia.

O descoperire relativ nouă vine să răstoarne o experiență de veacuri, ca și un capital de cunoștințî pe lîngă care acel de bancnote al d-lui Rotschild, este tot atît de ridicul ca proza d-lui Blegescu saŭ poeziile d-lui Anostin pe lîngă literatură.

De alt-fel înșiși maeștrii teoreticiani aĭ sentimentului—cel puțin așa era socotit pînă acum—de care ne ocupăm, nu se prea găsesc de acord nici azi. Căci, d-lor, cînd vorbeam de amor a cărui clasificare între arte o socotesc nemerită, nu puteam să nu ne gîndim la nopți de vară cu luna plină; la boschete tainice, bănci bine-cuvîntate frunze care șoptesc, isvoare care murmură, păjiști înverzite, cărări misterioase, luminișuri ascunse și iatacuri idem, în sfîrșit la tot decorul înfiripat din poezie, în care preoții acestei arte obișnuesc să întoneze imnurile lor de slavă. Și atunci ne amintim pe

> Ce e amorul? E un lung
> Prilej pentru durere,
> Căci mii de lacrimi nu-i ajung
> Ci tot mai multe cere.

al lui Eminescu, care în aparență nu prea se potrivește cu

> «Iubire, sete de viață, tu ești puterea creatoare
> Sub care inimile nóstre renasc ca florile în sóre»

cum afirmă d. Vlahuță.

Dar dacă și în poezie, ca și în toată literatura, care trăește în cea mai mare parte doar după urma acestei «puteri creatoare» pot fi numeroase deosebiri de aprecieri și opinii în ce privește mai mult unele manifestări exterioare, asupra fondului chestiunei toată lumea se află de acord. Sutele de răspunsuri diverse ce s'ar putea găsi întrebărei cu care am început, n'ar porni în realitate de cît de la aceeași idee fundamentală și originară.

* * *

Tocmai această idee este acum detronată.

Știința începe, d-lor, să-și aroge drepturi și să impieteze asupra precăderei altora în toate domeniile. Ultima incursiune trebue să ne pue pe gînduri și toți cei cari nu așteptăm fericirea de la investigațiile microscopului și laboratoriilor, putem convoca un congres care să mai pue o leacă la rezon pe d-nii savanți!

Ce este amorul?.. Este o boală, d-lor! Iată cel din urmă cuvînt al științei. Teoria a fost discutată pe larg într'un recent proces de omor ordinar, apreciat de jurați ca «crimă pasională», și spre marea stupefacție a doamnelor din sală, un tînăr avocat a citat autorități științifice cari definesc ast-fel amorul: o boală!

Ca tusea, junghiul, migrena, frigurile, desenteria, scarlatina și toate cele-l'alte orori care ne curăță pe noi și îngrașe pe medici, «setea de viață» — cum o cîntă așa de frumos d. Vlahuță—nu este de cît o boală, căreia, de sigur, savanții laboratoriilor îi vor descoperi și un nume înfiorător.

Să ne înțelegem: nu e vorba de unele... complicațiuni cunoscute de foarte multă vreme; ci chiar acel *ce* care te 'nfiora cînd atingeai o mînă catifelată, zăreai un git marmorean saŭ niște brațe de Veneră,—este *răul*, este boala.

In virtutea căror considerațiuni își permite știința o asemenea aserțiune? Ar fi prea lung pentru acest articol deja lung, și prea plictisitor pentru o revistă atît de veselă.

Fără îndoială, punctul de plecare a trebuit să fie că și «răul» acesta ne duce la pat, mult mai curînd de cît altele,—dar nu vom insista.

Observați însă enormele consecințe ale descoperirei. Trăim într'un timp cînd boala fără microb e ca și cum aĭ spune ginere fără mireasă.

Microbii patogeni aŭ devenit mai numeroși de cît cei literari. Iată dar lumea medicală preocupată să descopere microbii amoruluĭ. In orî-ce caz, odată caracteris-

www.dacoromanica.ro

ticele boalei bine determinate, să se găsească un serum saŭ un vaccin contra ei.

Serum anti-amoros, — uite descoperirea cea mare a sfîrşitului veaculuĭ acesta!

...Te-aĭ întîlnit cu o *Ea*; ochiĭ ei ţi-a pătruns de odată par'că în suflet, «te urmăresc luminătorĭ» în permanenţă, şi te apucă cu cald, cu rece, cu dor d'a o maĭ vedea, d'a face versurĭ, d'a ţi se cînta «Sole mio», or d'a schimba nopţile 'n zile... Îngrijat o porneştĭ pe strade; la o casă vezĭ pe o tablă neagră:

Dr. *Microbescu*, specialist în boalele de nas, ochĭ, gură şi amor. Intri; povesteştĭ simptomele: sunt maĭ evidente ca bătrîneţea d-luĭ Porumbaru. Eştĭ atins, — şi cu un caracter acut. Modernul Esculap te invită să te desbraci, îşĭ scoate siringa, face două saŭ treĭ injecţiunĭ, îţĭ va zice, firește, să maĭ viĭ şi a doua zi, — iar a treia zi deviĭ maĭ liniştit ca apa Cişmigiuluĭ. Nicĭ nu maĭ visezĭ de ochĭ frumoşĭ, de buzele roşiĭ, de sînul, etc... Dintr'un înflăcărat Romeo iată-te un senator-pensionar...

Iată-le desfiinţate sinuciderile pasionale, dramele idem, gelozia şi adulterul.

Bărbatul care are presimţirĭ funeste asupra onoareĭ sale conjugale, impune soţieĭ un tratament cu serul anti-amoros — şi poate apoĭ să doarmă pe ambele urechĭ. Don Juan se va lovi d'o rezistenţă pe lîngă care aceea actuală a Port-Arthuruluĭ e o jucărie. Atunci, în adevăr, va fi timpul cînd d-şoarelor li se vor cere numaĭ «mîna» şi zestrea, — iar aventurile galante se vor face numaĭ contravenind dispoziţiilor consiliuluĭ sanitar.

Căcĭ doamna ştiinţă poate să născociască multe, — nu va scorni însă şi un alt *om*, — o altă fire omenească.

Se va spune că lumea este bîntuită de *anorism*, — cum se presupune acum de *alcoolism*, dar o ligă anti-amoroasă nu ar avea maĭ mult succes de cît cea de la Iaşĭ. Iar infirmeriile cari ar trăsni prin capul vr'unuĭ alt ministru de interne ar fi şi maĭ ridicole ca cele de azĭ. Urmaşiĭ noştriĭ vor contracta boala cu atît maĭ mult entuziasm cu cît vor şti că aŭ remediul, — şi poftim de institue agenţĭ sanitarĭ — moaşe da! — pentru asemenea «flagel».

Căcĭ, «Iubire, sete de viaţă, tu eştĭ puterea creatoare» fără de care nicĭ savanţiĭ nu ne-ar maĭ putea plictisi cu teoriile d-lor.

C. Gongopol

Vorbe înţelepte tălmăcite de un zănatec

Unde's douĭ puterea creşte...

Proverbul acesta, de sigur, a fost ticluit de o cucoană măritată.

* * *

Calul de dar nu se caută pe dinţi...

Dar, acest dar ar fi de dorit să se caute... la şcoala veterinară, care-ĭ va descoperi cel puţin un tignafes, pentru că nu prea credem că cine-va face cadoŭ un cal bun şi teafăr. Dacă-l dărueşte, e că vrea să se scape de o gloabă.

* * *

Adevărul este uşa raiuluĭ...

D'aia nu întîlnim niciodată adevărul pe pămînt!

* * *

Dacă cine-va îţi dă o palmă, întoarce-ĭ şi celălalt obraz.

Fiindcă pentru o palmă judecătoria nu-ţĭ acordă de cît 5 leĭ despăgubire; pe cîtă vreme, pentru două palme, cîştigĭ 10 leĭ. Incalte, dacă mănîncĭ bătaie să te alegĭ cu ceva!

* * *

Ah, vorbiţĭ, scriţĭ rămîneşte, pentru Dumnezeŭ!...

Curat pentru Dumnezeŭ. Căcĭ, pentru publicul auditor şi cititor de la noĭ poţĭ să urlĭ şi să scriĭ pînă ţi o eşi păr alb prin căciulă, că habar n'are de tine.

* * *

Vremea vine, vremea trece...
Tu rămîĭ la toate rece...

Foarte cuminte a grăit Eminescu. Nu recomandăm însă cititorilor noştri să asculte sfatul luĭ şi în timpul ierneĭ. Iarna e de preferat ca să nu rămîĭ rece de loc, că degerĭ!

* * *

Dinte pentru dinte..

Talmudul bate cîmpiĭ. Ce te povăţuieşte el în fond? Că dacă te ducĭ la dentist şi 'ţĭ scoate un dinte, scoate-ĭ şi tu unul, şi v'aţĭ făcut chit. Ar fi o farsă de un gust îndoelnic, la care vă asigur că niciun dentist nu se va pretà. Pentru un dinte, el îţĭ va pretinde cu drept cuvînt minimum 5 leĭ.

Martzafoy

DE SFÂNTUL DUMITRU

Sfîntul Dumitru, alternînd cu colegul său Sfîntul Gheorghe, fac în Cer slujbă la biuroul închirierilor, ca nişte simpliĭ funcţionarĭ de la Creditul Urban. Dăm maĭ jos portretul Sfîntuluĭ Dumitru după cea maĭ nouă a sa fotografie de acum 48.562 de anĭ şi jumătate.

Sfîntul Dumitru, cum vedeţĭ, e călare pe un melc, de oare-ce această vită cornută (melcul are coarne ceea ce dovedeşte că e însurat) de oare ce zic melcul, purtîndu-şi casa în spinare şi mutîndu-se decĭ în fiecare clipă, se poate considera ca cel maĭ desăvîrşit simbol al mutatuluĭ. Melcul însă are un enorm avantaj asupra oamenilor, chiar cînd coarnele acestora sunt maĭ marĭ de cît ale luĭ: el n'are grijă să plătească chirie.

O singură excepţie totuşĭ trebue să facem în genul uman: sunt uniĭ fericiţĭ muritorĭ

carĭ deşi se mută de la Văcăreştĭ la Telega şi de acolo la Ocnele Marĭ, nu-ĭ costă nimic, căcĭ Statul — un proprietar ideal — nu le cere nicĭ cincĭ parale pentru camerile pe carĭ li le pune la dispoziţie, ba încă le oferă şi transportul gratis. O, mizerabilă organizaţie a societăţeĭ burgheze! Numaĭ hoţiĭ, escrociĭ şi asasiniĭ se pot bucura de un asemenea chilipir în ziua de azĭ, pe cînd pentru oameniĭ oneştĭ chestiunea mutatuluĭ şi a chirieĭ este cea maĭ grozavă pacoste.

Ceĭ cari plătesc chiria regulat aŭ mare bătaie de cap cu mutatul: camioane, hamalĭ, mobile stricate, oglinzĭ sparte, obiecte pierdute, etc. Din potrivă, chiriaşiĭ chilipirgiĭ, saŭ ca să zic aşa *chiriţpirgiĭ*, se mută cu multă uşurinţă: proprietarii le ajută cu multă amabilitate ca să părăsească maĭ iute vechiul lor domiciliŭ.

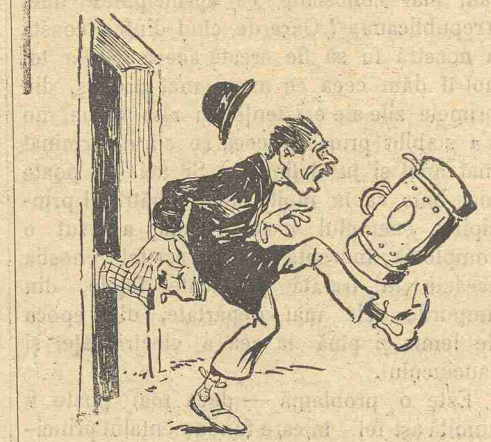

In politică mutarea se face une-orĭ în condiţiuni foarte anevoioase. Vedeţĭ ce se întîmplă în momentul de faţă. Regele posedă, după cum se ştie, un imobil care se numeşte Puterea, compusă din opt apartamente, saŭ maĭ bine zis departamente.

In momentul de faţă, Majestatea Sa este foarte încurcat, neştiind cuĭ să-ĭ închirieze Puterea: actualul chiriaş nu se 'ndură să evacueze casa cu nicĭ un preţ, el pupă mîna proprietaruluĭ şi se roagă să-ĭ prelungească

www.dacoromanica.ro

contractul încă pe patru anĭ ; pe de altă parte, însă, maĭ sunt douĭ amatorĭ cărĭ ar vrea grozav să-şĭ mute bagajele politice în fru-

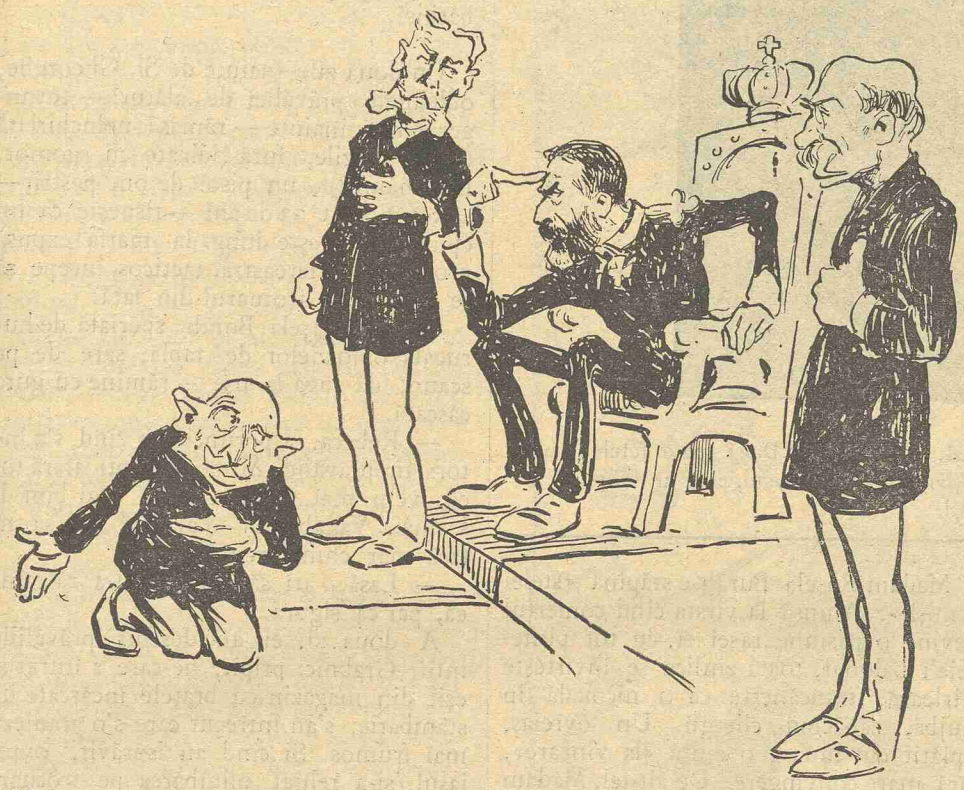

moasa locuinţă, deoarece li s'a urît să maĭ stea în Opoziţie, care e o clădire foarte proastă, întunecoasă şi igrasioasă.

In armată mutarea se practică pe o scară foarte întinsă :

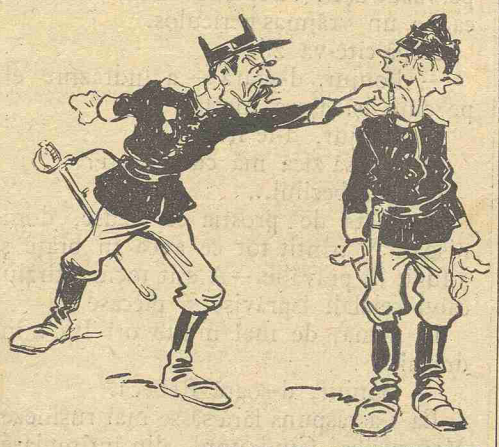

aproape în fie-care zi. Don sergent major mută fălcile răcanilor. Şi pentru a le dovedi că mutarea asta nu se face numaĭ la Sfîntul Dumitru, Don sergent major invoacă în timpul operaţieĭ pe toţĭ sfinţiĭ din calendar.

In biurocraţie, acelaş lucru. Funcţionariĭ sunt mutaţĭ zilnic de la Dorohoiŭ la Severin şi vice-versa De oare-ce, o gospodină se pricepe totdeauna maĭ bine ca un bărbat în daraverile mutatuluĭ, ceĭ maĭ deştepţĭ îşĭ trimet totdeauna nevestile la şefiĭ lor ca să obţie mutarea în condiţiunĭ maĭ avantagioase.

Aŭ unele dame un talent de convingere nemaipomenit, maĭ ales cînd nu se servesc numaĭ de vorbe, ci vin cu argumente palpabile şi ştiŭ să expuie bine fondul afacereĭ care se plotează,—pardon, am vrut să zic care se pledează.

Şi uite aşa : de cînd se naşte, omul conjugă necontenit verbul cu multiple înte-

lesurĭ a muta-mutare, şi chiar cînd moare nu scapă, căcĭ trebuie să dea ortul popeĭ

pentru a fi mutat la ultima luĭ locuinţă care n'are de cît un cusur că prea are igrasie, altminterĭ poate să stea acolo şi o mie de anĭ şi nimenĭ nu-l supără.

Jorj Delamidil

RĔSBOIUL RUSO-JAPONEZ

— Telegramele noastre particulare —

Ke-le-mek, 2 Septembrie. – Generalul Pantalonof telegrafiază din Ke-le-mek : «Aseară pe la orele 5 brigada generaluluĭ Arnold von Wodki a ocupat înălţimile de pe muntele Albastru ; trupele aŭ dat dovadă de un eroism extra-ordinar ! Detaliŭ interesant : înălţimile fusese părăsite de Japonezĭ încă de dimineaţă».

Ke le-mek, 3 Septembrie.— O companie comandată de căpitanul japonez Hazmatzuki, a ocupat azĭ dimineaţă înălţimile de pe muntele Albastru ; divizia Generaluluĭ von Wodki s'a retras nefiind în număr. Retragerea s'a făcut în cea maĭ perfectă ordine.

Petersburg, 4 Septembrie.— Se telegrafiază din cuartierul general : Primit 4 vagoane cu icoane, 3 cu mătăniĭ şi 300.000 de cruciuliţe. Mare entusiasm printre trupe. Cîntat Boje Ţarea Hrani, şi băut wodki pînă noaptea tîrziŭ. Lipsesc însă muniţiunĭ.

Ian-taci-moi, 7 Septembrie.—Generalul Kuropatkin telegrafiază : Japonezĭi ne-aŭ atacat din treĭ părţĭ. Armata d n centru era comandată de generalul Popoki, cea care ne-a atacat aripa dreaptă era sub comanda generaluluĭ Muţufeki ; iar aripa stîngă sub comanda generalului Ţuţiuma. Subsemnatul încă de erĭ mă aflu la arier gardă pentru a lua măsurile de retragere ; trupele noastre aŭ fost eroice ; însă, după o luptă crîncenă, care a durat vre-o zece minute, centru a fost complectamente bătut, aripa dreaptă a fost complectamente nimicită, iar cea stîngă complectamente distrusă.

In momentul cînd scriŭ această depeşă, trupele fug de rup pămîntul strigînd «trăiască ţarul». Moralul trupelor este excelent.

Paris, 4 Septembrie — Corespondentul special al ziaruluĭ «Echo de Paris» telegrafiază că 2000 de Ruşĭ aŭ intrat erĭ în Tokio. Mare entusiasm ; Parisul iluminat ; pe strade lumea se îmbrăţişează, manifestările aŭ durat pînă dimineaţa; în cafenele, în teatre şi peste tot locul se strigă «trăiască Ţarul».

Londra, 5 Septembrie.— Corespondentul special al ziaruluĭ «Standard», colonel Sir Cordon Ombilical, telegrafiază din Ţiu-ţiu confirmînd intrarea celor 2000 de ruşĭ în Tokio, adăogînd însă că eĭ eraŭ prizonierĭ de rĕsboiŭ.

Petersburg, 7 Septembrie.— S'aŭ expediat pe teatrul răsboiuluĭ 14.000 sticle cu şampanie prima calitate. Acest transport este însoţit de 14 bande de lăutarĭ şi de 300 şanteze pentru a alimenta curajul bravilor ofiţerĭ.

Hadskov (*Seelanda*), 8 Septembrie.—Escadra din marea Baltică s'a înapoiat, de oare-ce pe drum s'a observat că 'ĭ lipsea tunurile şi muniţiunile de războiŭ.

Tu-Tuc, 9 Septembrie.—Se telegrafiază din Petersburg că ministrul de războiŭ a telegrafiat comandantuluĭ arsenaluluĭ din Cherbourg să procure imediat muniţiunile necesare floteĭ din marea Baltică.

Londra, 10 Septemhre — Guvernatorul Cherburguluĭ într'un raport detaiat adresat ministruluĭ de răsboiŭ în P tersburg, face cunoscut că colonelul Kuroff, comandantul arsenaluluĭ, a vîndut toate muniţiunile unuĭ ovreĭ din Hală. Ţarul auzind aceasta a fost foarte afectat, 'şi-a t întit şapca de pămînt şi a dat două palme mareluĭ Şambelan, generalul Prinţ Coţkarinski.

Petersburg, 16 Septembrie.—Ţarul, printr'o telegramă adresată luĭ Kuropatkin, felicitează în mod călduros trupele pentru chipul sprinten cu care s'aŭ retras şi sfîrşeşte zicînd : «In numele luĭ D-zeŭ şi al sfinteĭ Rusiĭ, opreşte trupele, căcĭ cu aşa curaj ajung pe jos la Petersburg».

www.dacoromanica.ro

Fete din Moldova, de pictorul *A. Verona*. — Dacă toate fetele ar fi aşa nostime, Moldova ar fi şi mai copleşită de streini, carĭ ar emigra din toate părţile ca să se asimileze !

PENTRU d. LEON GHICA

Citim în ziarul «Vremea» :

«Oamenii normalĭ, oamenii carĭ n'aŭ ce să producă, fiind-că le este creerul gol, aceĭ oameni se mulţumesc să citească scrierile acelora cărora li se zic nebuni, saŭ cel mult, dacă scriŭ şi eĭ, scriŭ la vre-una din nenumăratele reviste umoristice neghioabe şi obscene, cum apar atîtea la noĭ; ca «Domnişoara», «Furnica», etc.»

(ss) *Victor Anestin*

Cu alte cuvinte oamenii normalĭ sunt nişte oameni cu creerul gol, carĭ citesc scrierile nebunilor, saŭ nişte oameni carĭ scriŭ la «Domnişoara» orĭ «Furnica».

Auziţi cititorĭ, cum ne categoriseşte pe toţi Sgîrie-brînză ăsta de la «Vremea»? Ne-a insultat grozav... Suntem nişte... Da, suntem nişte... oameni normalĭ !

In ceea-ce priveşte pe anormalul care iscăleşte Victor Anestin, un p'cior credem că-i ajunge.

Cu proprietarul «Vremeĭ», însă cu d. Leon Ghica, voim să discutăm alt-fel, ca oameni... normalĭ.

Il rugăm, deci, ca să'şi dea osteneala să ne răspundă dacă aprobă cele scrise în «Vremea».

Aşteptăm pînă la numărul viitor.

După ce va hotărî d. Leon Ghica, vom hotărî şi noĭ; iar dacă d-sa nu va găsi cu cale să hotărască nimic, noĭ tot vom hotărî.

DEJA!!...

Firma :

LA STEAUA CENUŞIE

Magasin asortat cu tot felul de mărunţişurĭ, lingerie şi articole de galanterie.

Pentru domnĭ, doamne şi copiĭ.

Preţurĭ moderate şi fără concurenţă.

e odraslă legitimă a unuĭ mare coş cu panglicuţe, şireturĭ şi ace, domiciliat mai acuma cinci anĭ în gura unuĭ gang de casă cu pretenţiĭ aristocratice, dar murdară pînă sub covorul din salon.

Madam Raşela Burăh e stăpîna «steleĭ cenuşiĭ». Ajunsă la vîrsta cînd comerţul devine o pasiune raseĭ eĭ, cu tot pîntecele'ĭ balonat, toată ziulica se învîrteşte sfîrlează, trăncăneşte ca o nicovală în slujbă, zăpăcind clienţiĭ. Un ovreiaş, «plătit cu luna», o ajută «la vînzare», fără mare convingere. De alt-fel, Madam Burăh, femee cu sufletul în fundul pungeĭ, nu are încredere de cît în ea şi în... haham — unde i se opreşte şi «credinţa».

Raşela Burăh e spiţă de familie nobilă. Tată-săŭ, bancher renumit, a fost calicit de chiar coreligionariĭ săĭ : numaĭ un ovreiŭ e în stare să fure pe un alt ovreiŭ. E şi nu e văduvă. Dumnealuĭ, Herman Burăh, zaraf onorabil şi cu mare vază în lumea financiară israelită, într'o Sîmbătă, seara, a luat trenul, spunînd că se duce la Ploeşti după «afaceri urgente». Şi nu s'a maĭ întors : a înemerit America !

Raşela Burăh s'a convins cînd a început să curgă poliţele protestate pe numele iubituluĭ eĭ soţ. Rămasă pe drumuri cu o fetiţă de patru anĭ, ca să scape de mizerie — «papa» murise la un an după căsătoria eĭ — s'a apucat de comerţul cu «mărunţişurĭ».

Şi a reuşit.

Cînd a împlinit 16 anĭ, d-şoara Rebeca, fica soţilor Burăh, a fost scoasă din pensionul călugăriţelor catolice şi pusă în prăvălie. Pentru economie, şi maĭ multă siguranţă, ovreiaşul «plătit cu luna» a fost dat afară.

Inaltă, subţire şi mlădioasă, ochiĭ marĭ, negri şi profunzĭ aĭ mamzeleĭ Rebeca repede s'aŭ transformat într'un magnet puternic, care a schimbat cu desăvîrşire, mărindu-l, numărul şi calitatea musteriilor. Marfa însă a rămas aceeaşi. O droae de terchea-berchea a dat navală, cumpărînd «articole» de care nicĭ nu aveaŭ nevoe. Aveaŭ însă o scuză : — «E nostimă jidăncuţa» ! — Intr'un colţ, pe scaun, Madam Burăh supraveghează ca nu cumva să se fure ceva de prin coşurĭ : — Rebeca asta, cîte odată îşi pierde capul ! — se plînge ea, rar. De atîta belşug, pieptul ajunsese perină dublă bărbieĭ.

Cu două zile înainte de Sf. Gheorghe, obloanele prăvălieĭ de alăturĭ — tutungerie maĭ înainte — rămasă neînchiriată un an de zile, fură ridicate cu sgomot. Din 'năuntru, un pisoĭ de om pestriţ — să tot fi avut 22 de anĭ — ţîsneşte ca un epure... Priveşte lung la marfa expusă proaspăt în fereastră, tacticos începe să se plimbe pe trotuarul din faţă.

Madam Raşela Burăh, speriată de hurueala obloanelor de tablă, sare de pe scaun, dă fuga la uşe — rămîne cu gura căscată.

— Rebeca, a poruncit ea cînd s'a întors în prăvălie. Mîine să scoţi afară tot ce avem maĭ frumos. Şi să bagi bini di seamă... Vagabondă d'alăturĭ arĭ să ni facă mar' chinchirenţă !

— Lasă... arĭ să vadă el ! i-a răspuns ea, par'că sigură.

A doua zi, eĭ aŭ deschis prăvăliile întîĭ. Grabnic, pripit, fie-care a intrat şi eşit din magazin cu braţele încărcate de stămbărie, s'aŭ întrecut care s'o aranjeze maĭ frumos. Şi cînd aŭ isprăvit, ovreiaşul 'şi-a reluat plimbarea pe trotuar, Rebeca, ascunsă după ciorapiĭ lungĭ de damă, spînzuraţi pe un băţ înfipt în pervazul uşeĭ, l'a spionat lung, îndelung, ca pe un vrăjmaş periculos.

După cîte-va zile :

— Bonjur, d-şoară — a îndrăznit el, pe cînd îşi aşeza marfa.

— Bonjur, d-le Iţic.

— Va să zică mă cunoaşteţi ?

Oh ! imbecilul...

Ruşinată de prostia ce făcuse, domnişoara a trîntit tot ce avea în braţe şi a fugit în prăvălie. — A eşit tocmaĭ tîrziŭ, cînd celălalt isprăvise şi plecase.

In urmă, de maĭ multe orĭ Iţic a îndrăsnit :

— Bonjur, d-şoară Rebeca.

Ea i-a răspuns fără să se maĭ ruşineze. Maĭ curios. Cînd unul, din întîmplare, se scula maĭ de vreme, nu se apuca de aranjat marfa pînă nu apărea şi celălalt. Ajunseseră ca două manechine care se bucură de aceeaşi maşinărie : «Bonjur, d-şoară Rebeca ;» — «Bonjur, d-le Iţic», îşi uraŭ eĭ în fie-care dimineaţă, ca doĭ prietenĭ vechĭ.

Intr'o Duminică, Rebeca a pîndit zadarnic pe Iţic. Iţic nicăerĭ !

— Rebeca, a întrebat-o măsa pe la ceasurile nouă : dar ce aĭ tu astă-zi de nu duci marfĭ afară ?

— Mamĭ... a bolborosit ea, nu vezĭ că arĭ se ploua ?

— Arĭ să plouă pĭ cap al tăŭ !... Treci maĭ repidi... că pe vurmă...

Şi Rebeca n'a avut încotro.

Iată că imediat, pe locul pe care se plimbase erĭ Iţic, un bătrîn spălăcit la figură şi ciugulit de vărsat, măsoară gînditor trotuarul, cu capul în jos şi mîinile ascunse în buzunarele pantalonilor.

www.dacoromanica.ro

Cum l-a zărit, Rebeca a dat fuga în prăvălie :

— Mamî. . vin mai repidi şi aî să vezî !

— Ce-eă ?

— Un concurent nouă.

— Haî !... ce zicî tu ?

Şi biata madam Burăh, nerăbdătoare, s'a dus cît a putut maî iute la uşe... Cum l-a zărit, s'a îngălbenit... Tot d'andaratele s'a retras pînă în fundul dugheneî, unde a căzut mototol pe un scaun de lemn, fără rezemătoare :

— Aî-veî... Ştrul ! — a bolborosit ea leşinînd.

Ciugulitul, d-l Ştrul, fusese primul «pretendent» la mîna d-şoareî Raşela Nadler, astă-zî madam Burăh. Ne avînd «situaţie», nicî banî — lucru de neertat — a fost refuzat foarte obraznic. D-l Ştrul, înfuriat pînă în vîrful perciunilor cîrlionţ pe tîmple, a plecat blestemîndu'î «ca să se aleagă praful de eî». Lucru ce s'a şi întîmplat.

O săptămînă în urmă, la colţul uneî răspîntiî, poleiţi de razele înfocate ale soareluî ce se rostogolea leneş spre orizont, un călăraş, ducînd calul de dîrlogî, apare, pîşeşte spre cele două prăvălii, echilibrîndu-se pe marginea trotuaruluî. D-l călăraş se opreşte, leagă calul de felinarul din faţă. Şi după ce a salutat milităreşte, zornăind pintenii, pe d şoara Rebeca surprinsă în pragul uşeî, intră în magazinul de alăturî.

D şoara Rebeca, copleşită de atîta bucurie, ca să nu cadă, s'a rezemat uşor de uşe. Şi de acolo, de după ciorapii lungi de damă spînzuraţî de o vergea de lemn înfiptă în pervazul de de-asupra, a rămas în extaz, privind duios la calul legat de felinar. «Ce frumos şi ce nobil animal !... Cît de bine trebue să fie Iţic acolo, sus pe el !» — Căcî erea Iţic, care se întorcea de la serviciul de «călăraş cu schimbul»

Nu aŭ trecut nicî cinci minute.

— Să viî îndată !

— Imediat, papa. Să mă schimb şi viŭ îndată, i-a răspuns Iţic părinteluî săŭ, d-l Ştrul.

Cînd Iţic, cu calul mereŭ de dîrlogî, a cotit colţul stradeî, d-şoara Rebeca, suspinînd adînc ca deşteptată dintr'un vis plăcut, se scutură, se îndreaptă... dă fuga în casă — «să se schimbe» şi ea.

Tot în seara aceea, Iţic, serios, cu aerul unuî individ foarte preocupat, îşî tortura vîrful mustăţilor uitîndu-se fără ca să vadă. Alăturî, rezemată de taraba eî, Rebeca priveşte melancolic luna .. Nu ştiŭ ce'î vine şi îl întreabă :

— D-le Iţic, de ce n'aţî venit călare ?

— Fiind-că eram cu pantalonii de paradă, şi ăia mă strînge — i-a răspuns el tremurînd ca omul ce se simte vinovat de ceva.

Privirea candidă a Rebecheî părăseşte luna... figura 'î se înviorează ca scăpată de o bănueală... pare mulţumită. «D-le Iţic, i se adresează ea sfios, şi aşa aî fost splendid !»

Sf. DUMITRU S'APROPIE !

El. — Ce'ţi spunea mamă-ta la ureche, aseară ?
Ea, insinuător. — Să nu uit că mîine vine proprietarul ca să plătesc chiria.

— Pentru puţin, d-şoară Rebeca.

Cinci luni în şir, convorbirile în şoapte aŭ urmat în fie-care seară.

Intr'o noapte din luna Iulie, deşteptată de sgomotul ce făceaŭ trăsurile carî căraŭ pasagerii sosiţi cu trenul de 10 şi 20 de minute, M-me Burăh, adormită pe un scaun, tresare nervos, deschide ochii... priveşte cercetător prin prăvălie... «Unde dracu să fie Rebeca ? se întreabă ea — şi ese în uşe.

Pe locul rămas gol între cele două tarabe încărcate cu stămbărie, rezemaţi uşure unul de altul, Iţic şi Rebeca gongonesc cuvinte dulci de speranţă, plănuesc viitorul.

— Rebecî ! ţipă Madam Burăh, aşa îţî păzeşti tu marfî ? !

Rebeca, par'că arsă pe din'năuntru, se deslipeşte de Iţic, se strecoară în prăvălie, tiptil ca o pisică.

— ... Iar tu, continuă Madam Burăh, golan fraudulos ce aî să fiî, să'ţî vezî de prăvăliî al tiŭ !

Luî Iţic i se umezesc ochiî... ar vrea să spue o vorbă... Nu poate... simte că ceva îl înecă în gît .. îî vine să plîngă.

Cînd Madam Burăh s'a întors furioasă în prăvălie, Rebeca, cu capul vîrît într'un sul de satin verde — culoarea speranţeî ! — plîngea cu sughiţurî.

— Cee-eă !... eşti năbună ! ! se înfurie şi maî răŭ Madam Burăh.

— Mamîlî... Şi în cîte-va cuvinte, Rebeca s'a spovedit pe ovreeşte.

— Cuuum... Deja ! !... Aî-veî ! aî-veî ! Şi biata Madam Burăh, venindu'î tot

www.dacoromanica.ro

ca atunci, cînd a văzut întîi pe Ştrul, cade leşinată peste Rebeca.

Acuma, firma «La steaua cenuşie» s'a contopit cu cea de alături, ambele sub conducerea d-luĭ Iţic Ştrul, fericitul soţ al foasteĭ d-şoare Rebeca Burăh.

— Aşa aĭ fost să fie, ca să fim odată rude! a exclamat bătrînul Ştrul în noaptea nunţeĭ, îmbrăţişînd pe Madam Burăh.

Şi aŭ plîns ca niştе copiiĭ.

Nae D. Ţăranu

TEATRU LA SATE

Pe lîngă cultura cartofilor, a viţeĭ de vie, hameiuluĭ, făcereĭ de oale, ulcele şi urcioare, a îmbunătăţireĭ raseĭ cailor şi a altora animale folositoare Domeniuluĭ Coroaneĭ... (Voiam să zic : pe lîngă toate acestea, Administraţia Domeniuluĭ Coroaneĭ) se maĭ îngrijeşte şi de cultivarea spiritualuĭ ţăranilor, făcîndu-ĭ să meargă la teatrul înfiinţat pe lîngă şcoala din satul lor.

Acolo, învăţătorul vine cu elevii şi reprezintă o piesă cu un subiect maĭ mult saŭ maĭ puţin moral. Ast-fel că ţăranii, pe lîngă că sunt împiedicaţi de a maĭ înfunda cîrciumile, se folosesc şi cu ceva învăţăminte morale—zic iniţiatoriĭ teatruluĭ la sate.

Un exemplu de «învăţăminte morale».

După reprezentarea uneĭ piese în care jucase şi vr'o cîte-va fete, ţăranii se întîlnesc la cîrciuma unde se face «hora» cu alţiĭ, carĭ nu voise saŭ n'avusese timp să meargă la teatru. Din vorbă în vorbă, unul care nu fusese, întreabă pe un altul, care urmărise toată piesa fără să înţeleagă nimic.

— Eĭ, vere Tache, ce-aĭ văzut acolo unde-aĭ fost?

— Ce să văd, vere... lume multă... şi apoĭ o perdea. Am aşteptat noĭ multă vreme ca să vedem ceva; dar nu s'a putut, căcĭ nu venise domnu Premar care era aşteptat.

— Eĭ şi?

— A venit domnu Premar; şi unde s'a ridicat o perdea, iar pe urmă unde a venit o fată frumoasă ca a luĭ nea Ion — şi s'a aşezat pe scaun. Să te fi uitat la eĭ, ţi-era maĭ mare dragu.

— Eĭ şi?

— Pe urmă, unde a venit un flăcăŭ pe la spate şi a vrut să-ĭ spue ceva şi pe urmă s'o sărute.

— Taacĭ!

— Să fi văzut, pe urmă, cum ea nu se lăsa şi el a plecat ca un prost. Pe urmă, să fi văzut cum vrea ea şi nu maĭ vrea el.

— Să poate, mă?

— La urmă, ce maĭ încolo şi încoace, s'a lăsat perdeaua. Ce o fi făcut după perdea, nu ştiŭ!...

— Să isprăvise?

— Atîta că pe urmă uniĭ aŭ început să bată din palme şi eĭ aŭ eşit amîndoĭ de mîinĭ şi daŭ din cap la noĭ.

— Eĭ şi?

— Pe urmă ce să maĭ fie... amîndoĭ eraŭ veselĭ şi roşiĭ la faţă.

Şi alte multe «învăţăminte morale».

Ştefne

CUM FACE SMARA ODE?

Un literat glumeţ mi-ar răspunde la repezeală: — Ca nevastă-mea sarmale.

Nu-ĭ aşa. Staĭ să-ţĭ spun.

Părintele Clondir 'mi e prieten de aperetive şi de la o vreme încoace, bun prieten. Toat ziua stă la băcanul din colţ, unde împreună cu bărbierul Ioniţă şi alţĭ cetăţenĭ paşnicĭ, a întemeiat, un centru, un focar de critică *soţială* şi *naţională*. Cu toate că nu e popă de lux, dar ar crede orĭ şi cine, că toată cantitatea calorică a focaruluĭ, porneşte din nasul său roşu. Sfinţia sa ştie multe, ştie şi cînd s'a redactat statutele societăţeĭ antialcolice la Borta Rece, şi de atuncĭ nu maĭ bea alcool.

— Ce, sînt nebun să beaŭ alcon, a'conul e alcon şi vinu e vin, ţuica e maĭ apo-*pont* şi maĭ inocentă înainte de ma-ă, ce sînt nebun să beaŭ alcon?

Şi cînd zice aşa, părintele Clondir maĭ goleşte un păhăruţ de coniac «dăla cu nodu (iscălitura) sultanuluĭ pă etichetă» în care de multe orĭ îşĭ găseşte mîngîiere.

Venisem şi eŭ la băcănie să-mĭ iaŭ aperitivul, dar eŭ nu-s cum mă crede nenea Mitică Marion: nicĭ eŭ nu beaŭ alcool, eŭ beaŭ .. vermuth Hop şi popa cu bărbierul.

— Aşa cum spuseĭ, Ioniţă, vine telegramă de la Sinaia că s'a născut principele Nicolae; tunurĭ pă Dealul Spireĭ, Te-deum, discursurĭ, iacă şi *Universu* în cap cu o odă lu prinţu...

— De cine părinte?

— Ghicĭ Ioniţă.

— Maĭ ştiĭ!... de... d ta.

— Nu taică, făceam şi eŭ pă vremea mea, nu zic ba .. săraca preoteasa, D-zeŭ s'o ierte!

— De Aurel Geblescu.

— 'N-ţo!

— Ionească Z M Elisabetha.

— N'aĭ ghicit.

— Dă Teleor părinte.

— Mă, da' prost eştĭ Ioniţă.

— Dă Smara!

— Smara, bat o norocul de fată!

— Tiĭ, dăşteaptă damă tată, dar eŭ nu înţeleg un lucru; cînd dracu veni telegrama, cînd se făcu poizia, cînd o trase la gazetă...

— Iiĭ, păĭ a făcut-o cu nouă lunĭ înainte; unde nu se vîră Smara?

— Bine — bine, dar de unde ştia că-ĭ băiat saŭ fată?

— Apăĭ a făcut două ode: una de băiat şi alta de fată; şi apoĭ unde nu se bagă dumneaeĭ? N'aĭ văzut gazetele, unde nu-ĭ congres fără Smara, unde nu e... în sfîrşit toate fără Smara.

— Tiĭ, deşteaptă damă!

C Tonegaro

DIN ALE ALTORA

Un autor întîlneşte pe stradă pe editorul săŭ. La ambiĭ afacerile merg foarte prost: unul pierde de pe urma a ceea ce celălalt nu cîştigă nimic

Autorul, *ca să-şi dea curaj, sentenţios.*— Scriitorii mor, dar operile lor rămîn.

Editorul, *melancolic.* — In rafturile librăriilor!

* * *

Servitoarele noastre.

Stăpîna.— Cum se face, Mariţo, că de cîte-orĭ viŭ în bucătărie e imposibil să nu te surprind giugiulindu-te cu lăptarul, calfa de la măcelărie, ăla cu pîine.. (exăsperată) chiar cu vardistul de noapte.

Mariţa (obraznic).— Coconiţă, ce sînt eŭ de vină dacă d-voastră umblaţĭ cu pantofĭ de pîslă şi n'aud cînd veniţĭ.

ŞEDINŢELE COMITETULUĬ «FURNICEĬ»

Ne fiind chestiuni importante la ordinea zileĭ, comitetul de redacţie al «Furniceĭ» nu s'a întrunit săptămîna asta de cît pe la aperitive. Săptămîna viitoare, însă, vom publica obicĭnuita dare de seamă despre şedinţa comitetuluĭ, care se prevede că va fi furtunoasă, dat fiind că intrăm cum se cade în iarnă.

«Furnica»

CITIŢĬ
URMAŞIĬ ROMEĬ
NUVELE ŞI SCHIŢE de GEORGE CAIR
Un elegant volum de 304 pagini pe hârtie velină, ilustrat cu 56 de figuri în autotipie. Preţul unuĭ exemplar 3 leĭ.
Depozitul la librăria Alcalay, Bucureştĭ.

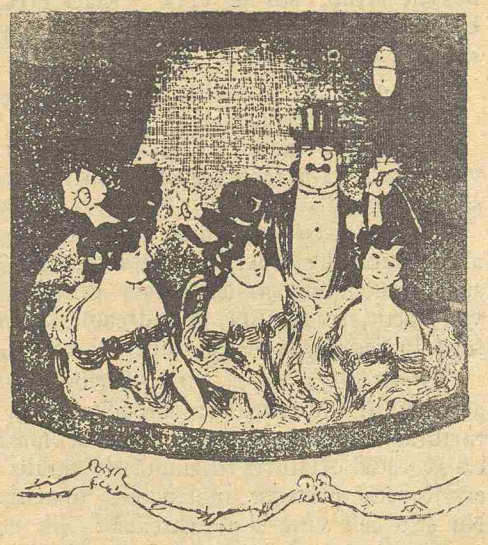

Teatrul Naţional. — Vineri 22 Oct. 1904 I-a representaţie dată cu concursul d-şoareĭ Yvonne de Treville, pentru prima oară *Lakme*.

Teatrul Lyric. — Excelenta trupă de operete sub conducerea d-luĭ A. P. Marinescu. *Vînzătoarea de violete*, operetă de Krem şi Lindan.

Teatrul Edison. — Bicicliştiĭ *Rio da Costa* şi imitatorul *Gyp*.

Circul Sidoli. — Mephisto, creatorul luĭ *Looping the Loop*.

www.dacoromanica.ro

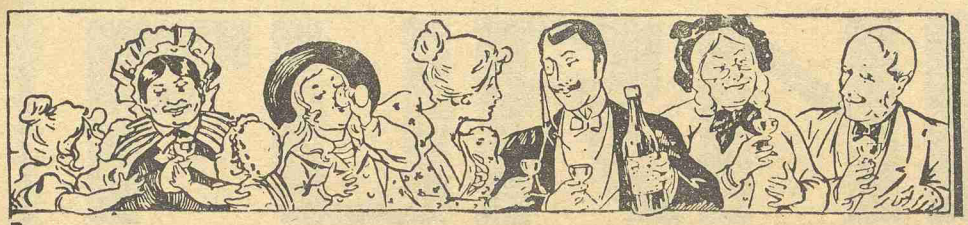

Societatea Cooperativă «MERCUR»

Ori-ce bună gospodină se aprovisionează de la renumitul magazin de Coloniale, Delicatese și Băuturi **„MERCUR", din Calea Victoriei, No. 52.**

Eftin și bun!

Comande se pot face și prin... allô! allô!

COFETARIA „UNIREA"

BOMBONERIE
PATISERIE
FINĂ
Chocolaterie

TH. DIMITRESCU & THEOFILESCU

58, STRADA CAROL, 58

(Sub Hotel Central)

PREȚURI MODERATE

DIFERITE LIQUERURI
Vinuri streine
și indigene
CHAMPAGNE
diferite mărci

Primește comande din provincie contra ramburs

Restaurantul Frascati

AL DOMNULUI

N. S. VERRA

este localul preferat al tuturor cari doresc mâncări de calitate superioară, vinuri excelente, serviciu prompt și elegant și prețuri din cele mai moderate. O admirabilă orchestră delectează pe clienți în timpul mesei.

LA RESTAURANTUL

NIȚA DUMITRESCU

Calea Griviței, 133

Se mănîncă bine, eftin și curat

9 LEI CARTELA

Biuroul Avocatilor Asociați

Dir cțiunea d-lor avocați **Mihail P. Rădulescu**, fost procuror și judecător de tribunal și **Mircea G. Petrescu**, fost judecător și primar. La acest biuroŭ se plasează cu ipotecă **500.000 lei**, în total saŭ în parte.

Strada Armenească, 24

Hotel Constantinopol

CALEA GRIVIȚEI 183

lipit cu grădina Gărei de Nord

Trecând sub o nouă administrație s'a înzestrat cu mobilă și lingerie nouă.

Se recomandă ca retras, curat și ieftin

Dr. George D. Fischer

— OCULIST —

S'A MUTAT

Strada Doamnei No. 27

Consultațiuni 11—12 a. m. 4—6 d. a.

Admirabile lucrări Dinți până la 10, cinci lei unul; ce trece peste 10, 4 lei unul. Dentura complectă 2 85 dintele. Scosul 2 lei. Plumbatul de la 4 lei în sus.

NICOLAE MARIESCU

DENTIST de la Facultatea din Paris

11 bis, STRADA REGALA 11 bis

NIȚA IONESCU

— CISMAR —

10 Calea Șerban-Vodă 10

Primește comande de ori-ce soiu de ghete și pantofi, lucrați elegant.

Prețuri convenabile. Viŭ la domiciliu, chemat printr'o carte poștală.

Se tipărește: frumos, teribil si chiar extra-ordinar de elegant si curat: teze, ziare și altele la:
TIPOGRAFIA
„SPERANȚA"
BUCURESCI
STR. ENEI No 4
(vis-à-vis de Baia Centrală)

Boale interne și sifilitice

(PIEPT, STOMAC, GENITO-URINARE)

SPECIALIST

Dr. Eracli Sterian

Vechiu intern și medic al Eforiei Spitalelor Civile

Consultați pentru bărbați, femei și copii de la 10—12 și de la 5—7

Str. Bibescu-Vodă 22, colț Șerban-Vodă

Contra tusei, bronșitei, laringitei, cereți:

PASTILE SENEGAL

CUTIA 1 LEU

De vânzare la farmacii și la depozitul general Drogueria Stoenescu, Strada Academiei.

„ROMANIA"

Societate Cooperativă de Manufactură, Confecțiuni, Mode, Mărunțișuri și articole de Menagiŭ.

București Bulevardul Carol 5

Vis-à-vis de Ministerul de Domenii

Aduce la cunoștința distinșei sale clientele și Onor. Public că aŭ sosit:

Lenajuri și Postavuri

Pentru confecțiuni de dame și de bărbați unice și neîntrecute în calitate și desemn

Monopol exclusiv

Pentru Romînia

Asemenea a sosit un bogat asortiment de:

STOFE, DE MOBILE ȘI PERDELE

de tot felul

Zilnic sosesc noutăți

București.— Tipografia «SPERANȚA», Strada Enei 4 (vis-à-vis de Baia Centrală)

www.dacoromanica.ro

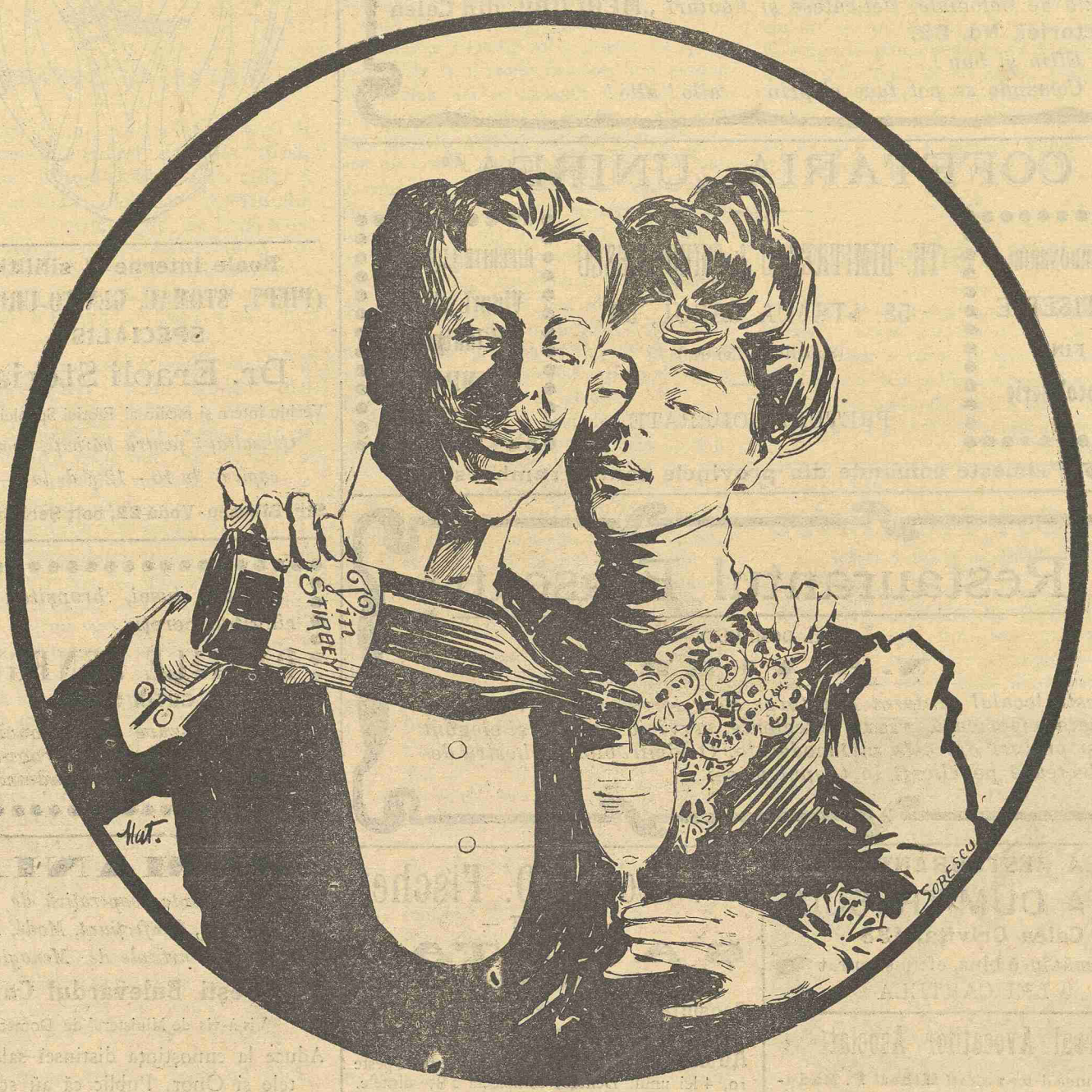

www.dacoromanica.ro